

Rolnummer 342
Arrest nr. 74/92 van 18 november 1992

A R R E S T

In zake : het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van artikel 19 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten, ingesteld door Jaak Cuppens.

Het Arbitragehof,

 samengesteld uit waarnemend voorzitter F. Debaedts en voorzitter J. Wathelet, en de rechters D. André, L. De Grève, K. Blanckaert, L.P. Suetens, M. Melchior, H. Boel, L. François en P. Martens, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van waarnemend voorzitter F. Debaedts,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp

Bij verzoekschrift van 2 december 1991, aan het Hof toegezonden bij ter post aangetekende brief van 4 december 1991 en ter griffie ontvangen op 5 december 1991, stelt Jaak Cuppens, inspecteur basisonderwijs, woonachtig Zandbergstraat 22, 3680 Maaseik, beroep tot gedeeltelijke vernietiging in van artikel 19 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten. Dat decreet is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 31 augustus 1991.

Bij verzoekschrift van dezelfde datum is tevens de schorsing gevorderd van voormelde decreetsbepaling. Bij arrest nr. 3/92 van 15 januari 1992 heeft het Hof die vordering tot schorsing verworpen.

II. Rechtspleging

Bij beschikking van 5 december 1991 heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel van het Hof aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers L.P. Suetens en P. Martens hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om de artikelen 71 en 72 van de organieke wet toe te passen.

Van het beroep is conform artikel 76 van de organieke wet kennisgegeven bij ter post aangetekende brieven van 17 december 1991.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 21 december 1991.

De Ministerraad en de Vlaamse Executieve hebben ieder op 3 februari 1992 een memorie ingediend.

Van die memories is kennisgegeven conform artikel 89 van de organieke wet bij ter post aangetekende brieven van 10 maart 1992.

J. Cuppens heeft een memorie van antwoord ingediend op 9 april 1992.

Bij beschikking van 25 mei 1992 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen verlengd tot 4 december 1992.

Bij beschikking van 9 juli 1992 heeft het Hof beslist dat de zaak in gereedheid is en de dag van de terechtzitting bepaald op 24 september 1992.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij ter post aangetekende brieven van 10 juli 1992.

Bij beschikking van 22 september 1992 heeft voorzitter J. Delva de zaak voorgelegd aan het Hof in voltallige zitting.

Op de terechtzitting van 24 september 1992, die wegens wettige verhindering van voorzitter J. Delva plaats

heeft onder voorzitterschap van waarnemend voorzitter F. Debaedts :

- zijn verschenen :
 - . Mr. A. Van der Graesen, advocaat bij de balie te Hasselt, voor verzoeker;
 - . Mr. W. Debeuckelaere, advocaat bij de balie te Gent, voor de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel;
 - . P. Barra, ambtenaar bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement onderwijs, voor de Vlaamse Executieve, Jozef II-straat 30, 1040 Brussel;
- hebben de rechters-verslaggevers L.P. Suetens en P. Martens verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten en ambtenaar gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 62 en volgende van de organieke wet die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. *Onderwerp van de bestreden bepaling*

Artikel 19 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten bepaalt : « Elk politiek mandaat of mandaat bij een inrichtende macht of elke opdracht in een onderwijsinstelling of in een centrum is onverenigbaar met de hoedanigheid van lid van de inspectie ».

De verzoekende partij vordert de vernietiging van dat artikel in zoverre het « een onverenigbaarheid instelt tussen de hoedanigheid van lid van de inspectie enerzijds, een politiek mandaat, en een mandaat bij een inrichtende macht anderzijds, dat laatste in zoverre daarmee bedoeld zijn provincies en gemeenten ».

In verband met het aldus bestreden artikel 19 moet worden vermeld dat het decreet van 17 juli 1991 in artikel 108 voorziet in een overgangsbepaling, die luidt als volgt :

« In afwijking van artikel 19 mogen de leden van de inspectie die vóór hun benoeming tot dit ambt als vast benoemd lid behoorden tot de inspectiedienst :

- van het gesubsidieerd kleuter- en lager onderwijs bedoeld in artikel 79 van de wetten op het lager onderwijs, gecoördineerd op 20 augustus 1957;
- bedoeld in artikel 13 van het koninklijk besluit van 13 augustus 1962 tot regeling van de psycho-medisch-sociale centra;
- bedoeld in artikel 1, eerste lid, 3°, van de wet van 21 juni 1964 betreffende het statuut der personeelsleden van het Rijksonderwijs;
- bedoeld in het koninklijk besluit van 4 november 1987 houdende vaststelling van het statuut en de organisatie van de Rijksinspectie over de Rijks- en gesubsidieerde inrichtingen voor buitengewoon basis- en secundair onderwijs met het Nederlands als onderwijstaal;

en die een mandaat in een inrichtende macht of een opdracht in een onderwijsinstelling of in een centrum uitoefenen buiten hun inspectieopdracht, dit mandaat of die activiteit verder waarnemen, ook na een eventuele herverkiezing doch beperkt tot de aard en de omvang ervan op de dag vóór hun aanstelling als lid van de inspectie. »

Daarenboven bepaalt artikel 2 van het decreet van 23 oktober 1991 « houdende wijziging van artikel 19 en artikel 108 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten », bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 20 november 1991, wat volgt :

« In afwijking van artikel 19 en van artikel 108 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten mogen de leden van de inspectie die voor hun benoeming tot dit ambt als

vast benoemd lid behoren tot de inspectiedienst :

- van het gesubsidieerd kleuter- en lager onderwijs, bedoeld in artikel 79 van de wetten op het lager onderwijs, gecoördineerd op 20 augustus 1957;
 - bedoeld in artikel 13 van het koninklijk besluit van 13 augustus 1962 tot regeling van de psycho-medisch sociale centra;
 - bedoeld in artikel 1, eerste lid, 3°, van de wet van 21 juni 1964 betreffende het statuut der personeelsleden van het Rijksonderwijs;
 - bedoeld in het koninklijk besluit van 4 november 1987 houdende vaststelling van het statuut en de organisatie van de Rijksinspectie over de Rijks- en gesubsidieerde inrichtingen voor buitengewoon basis- en secundair onderwijs met het Nederlands als onderwijstaal,
- en die een politiek mandaat uitoefenden buiten hun inspectieopdracht, een politiek mandaat verder waarnemen, ook na herverkiezing. »

IV. *In rechte*

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

A.1.1. De Vlaamse Executieve betwist de ontvankelijkheid van het beroep tot vernietiging omdat de verzoeker, die zijn politieke mandaten verder mag blijven uitoefenen met toepassing van de in het decreet van 23 oktober 1991 vervatte overgangsregeling, niet zou doen blijken van het rechtens vereiste belang.

A.1.2. De verzoeker meent dat hij doet blijken van het rechtens vereist belang.

Verzoeker werd op 9 oktober 1988 verkozen als raadslid van de gemeente Maaseik en op 24 november 1991 herkozen als provincieraadslid. Sinds 28 augustus 1991 is hij opgenomen in een gezamenlijk inspectiekorps voor alle onderwijsnetten, opgericht door het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 17 juli 1991.

Voor de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Limburg is een geschil aanhangig met betrekking tot het mandaat van gemeenteraadslid van de Stad Maaseik; in dat geschil is een prejudiciële vraag gesteld aan het Arbitragehof (zaak nr. 338 van de rol).

Daarenboven laat verzoeker gelden dat zelfs na de inwerkingtreding van het decreet van 23 oktober 1991, artikel 19 van het decreet van 17 juli 1991 met zich meebrengt dat verzoeker, mocht hij bij een volgende verkiezing van gemeenteraad of provincieraad niet meer herkozen worden, en mocht hij bij een daaropvolgende verkiezing wel opnieuw verkozen worden, verplicht zou zijn een keuze te maken tussen zijn politiek mandaat en zijn functie van inspecteur.

B.1.1. Artikel 107ter van de Grondwet bepaalt : « ... De zaak kan bij het Hof aanhangig worden gemaakt door iedere bij wet aangewezen overheid, door ieder die doet blijken van een belang of, prejudicieel, door ieder rechtscollege ».

Naar luid van artikel 2, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, kunnen de beroepen tot vernietiging worden ingesteld « door iedere natuurlijke of rechtspersoon die doet blijken van een belang ... ».

Van het vereiste belang doet blijken ieder persoon wiens situatie door de bestreden norm rechtstreeks en ongunstig zou kunnen worden geraakt.

B.1.2. De bestreden bepaling stelt dat elk politiek mandaat of mandaat bij een inrichtende macht of elke opdracht in een onderwijsinstelling of in een centrum onverenigbaar is met de hoedanigheid van lid van de inspectie.

Een dergelijke bepaling is van die aard dat zij de situatie van een lid van de inspectie rechtstreeks en ongunstig kan raken.

B.1.3. Weliswaar wordt de algemene onverenigbaarheidsregeling van artikel 19 van het decreet van 17 juli 1991 ten aanzien van verzoeker verzacht door artikel 108 van hetzelfde decreet en door het decreet van 23 oktober 1991, doch die bepalingen hebben niet tot gevolg dat verzoeker zijn belang bij het ingestelde beroep tot vernietiging zou verliezen, aangezien zij de in het verzoekschrift uiteengezette nadelen slechts gedeeltelijk doen verdwijnen.

Over de grond van de zaak

Over het eerste middel

A.2.1. In een eerste middel betoogt de verzoeker dat de bestreden bepaling een schending inhoudt van artikel 108 van de Grondwet, doordat ze een onverenigbaarheid instelt tussen de functie van inspecteur en een politiek mandaat, d.w.z. ook het mandaat van provincie- en gemeenteraadslid, terwijl artikel 108 van de Grondwet de regeling van de provinciale en gemeentelijke instellingen aan de nationale wetgever overlaat, wat ook het instellen van onverenigbaarheden omvat.

A.2.2. Met betrekking tot het eerste middel merkt de Ministerraad op dat voorafgaand de vraag moet worden gesteld naar de draagwijdte van de bestreden bepaling. De vraag rijst of men ten gevolge van de bestreden bepaling het politiek mandaat of de functie van inspecteur verliest. Het komt de Ministerraad voor dat het betrokken artikel zo moet worden gelezen, geïnterpreteerd en toegepast dat het niet strijdig wordt met de grondwettelijke bevoegdheidsregeling.

A.2.3. Volgens de Ministerraad komt het enkel aan de wetgever toe om rechtstreeks onverenigbaarheden in te schrijven in de gemeentewet of de provinciewet.

Niettemin kan het niet uitgesloten worden dat onrechtstreeks, bij het bepalen van onverenigbaarheden met een ambt of statuut, waarvoor de decreetgever wel degelijk bevoegd is, invloed wordt uitgeoefend op het statuut van een provincie- of gemeenteraadslid.

Het komt de Ministerraad voor dat dit ten deze het geval is. Het behoort ontegensprekelijk tot de bevoegdheid van de decreetgever het statuut van de leden van de inspectie voor het onderwijs vast te stellen. In zoverre de decreetgever van oordeel is, op rechtens en in feite aanvaardbare gronden, dat het ambt van gemeente- of provincieraadslid onverenigbaar is met dat van lid van de inspectie, kan hij een cumulatieverbod instellen zonder de bevoegdheidsverdeling zoals bij of krachtens de Grondwet vastgesteld te schenden. De redengeving kan evenwel enkel besloten liggen in de goede werking van de inspectie en niet in die van de provincie- of gemeenteraad.

Besluitend is de Ministerraad van oordeel dat het artikel 19 van het decreet van 17 juli 1991 zo moet worden gelezen dat de onverenigbaarheid enkel kan worden toegepast door het uitsluiten van een politiek mandataris of mandataris bij een inrichtende macht uit het ambt van inspecteur en niet omgekeerd.

In die lezing is het decreet niet aangetast door bevoegdheidsoverschrijding.

A.2.4. De Vlaamse Executieve stelt met betrekking tot het eerste middel dat de Vlaamse Gemeenschap de volheid van onderwijsbevoegdheid verkregen heeft krachtens artikel 59bis, § 2, 2°, van de Grondwet, wat impliceert dat ze bevoegd is voor het vaststellen van het statuut van de onderwijsinspectie in alle facetten. Minstens verstrekt artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 daartoe een rechtsgrond.

A.2.5. De verzoeker betwist in zijn memorie van antwoord de lezing die de Ministerraad geeft van de bestreden bepaling. Op grond van de bestreden bepaling moet de betrokkene een keuze maken tussen zijn functie als gemeenteraadslid en zijn functie als inspecteur, op dezelfde wijze als bij de andere onverenigbaarheden waarin de gemeentewet voorziet. Verder betoogt de verzoeker dat de Vlaamse Gemeenschap slechts onverenigbaarheden kan instellen tussen verschillende functies en ambten, voor zover die alle binnen haar bevoegdheid vallen, wat ten deze niet het geval is.

De verzoeker meent ook dat de stelling van de Ministerraad ertoe leidt dat de bedoeling van de grondwetgever, namelijk dat elke Belg in principe alle politieke rechten kan uitoefenen, wordt uitgehold. De bestreden bepaling kan tenslotte volgens de verzoeker niet gerechtvaardigd worden op grond van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, vermits overeenkomstig de rechtspraak van het Hof, die bepaling niet kan worden ingeroepen ten aanzien van door de Grondwet aan de nationale wetgever voorbehouden aangelegenheden.

B.2.1. Luidens artikel 59*bis*, § 2, 2°, van de Grondwet regelen de Gemeenschapsraden, ieder wat hem betreft, bij decreet het onderwijs met uitsluiting van de bepaling van het begin en het einde van de leerplicht, de minimale voorwaarden voor de uitreiking van de diploma's, en de pensioenregeling.

De Gemeenschapsraden hebben krachtens die bepaling de volheid van bevoegdheid tot het regelen van het onderwijs in de ruimste zin van het woord, behalve voor de uitdrukkelijk vermelde uitzonderingen.

B.2.2. De bestreden bepaling is vervat in de globale regeling die door de Vlaamse Gemeenschap is uitgevaardigd betreffende de inspectie en de pedagogische begeleidingsdiensten in het onderwijs, en maakt deel uit van hoofdstuk II van het decreet van 17 juli 1991, getiteld : « Rechtspositieregeling » waarin de plichten, de onverenigbaarheden en de werving van de leden van de inspectie worden geregeld.

B.2.3. De bestreden bepaling van artikel 19 van het decreet van 17 juli 1991 wordt bekritiseerd voor zover zij bepaalt : « Elk politiek mandaat of mandaat bij een inrichtende macht ... is onverenigbaar met de hoedanigheid van lid van de inspectie ».

Uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat die bepaling beoogt « de zuiverheid in het ambt van inspecteur (te) waarborgen » : « De inspecteurs moeten onafhankelijk zijn van de inrichtende machten, van netten en ook van politieke partijen, aldus de Gemeenschapsminister » (Verslag, Gedr. St., Vlaamse Raad, 1990-1991, 519/4, p. 38).

Het komt uitsluitend de decretale wetgever toe te bepalen welke waarborgen hij nodig acht voor de goede werking van de inspectie. Hij vermag daarbij onverenigbaarheden in te voeren, die de betrokkene verhinderen zijn ambt van inspecteur uit te oefenen, indien hij gelijktijdig een ander mandaat of ambt uitoefent.

Het is in die zin dat de bestreden bepaling moet worden gelezen; op grond van die bepaling is het ambt van inspecteur onverenigbaar onder meer met een politiek mandaat of een mandaat bij een inrichtende macht.

Door het instellen van een dergelijk cumulatieverbod regelt de decreetgever de rechtspositie van de leden van de inspectie en blijft hij aldus binnen de hem bij artikel 59*bis*, § 2, 2°, van de Grondwet toegekende bevoegdheid; hij regelt niet de werking van de provinciale of gemeentelijke instellingen en doet geen afbreuk aan de bij artikel 108 van de Grondwet aan de nationale wetgever voorbehouden bevoegdheid.

Artikel 19 van het decreet van 17 juli 1991 is niet aangetast door bevoegdheidsoverschrijding.

Over het tweede middel

A.3.1. In een tweede middel betoogt de verzoeker dat de bestreden bepaling een schending inhoudt van de artikelen 6 en 6*bis* van de Grondwet.

Artikel 19 van het decreet van 17 juli 1991 stelt een onverenigbaarheid in tussen een politiek mandaat en de hoedanigheid van lid van de inspectie. Het gelijkheidsbeginsel, zoals uitgedrukt in de artikelen 6 en 6*bis* van de Grondwet, eist dat een ongelijke behandeling, ook al streeft ze een legitiem doel na en steunt ze op objectieve elementen, niet verder gaat dan nodig om dat legitieme doel te bereiken. Het instellen van een algemene onverenigbaarheid zoals in voormeld artikel 19 gaat volgens de verzoeker verder dan nodig. Het legitiem doel, namelijk vermijden dat een inspecteur binnen zijn ambtsgebied een politiek mandaat uitoefent, verlangt niet dat er ook een onverenigbaarheid zou zijn wanneer het politiek mandaat wordt uitgeoefend in een ander gebied dan dat waar de inspecteur zijn functie uitoefent.

A.3.2. Verzoeker meent bovendien dat artikel 19 een ongelijkheid invoert tussen inspecteurs van de Vlaamse Gemeenschap en hun collega's van de Franse en Duitstalige Gemeenschap, terwijl die ongelijkheid niet geacht kan worden aan enig legitiem doel te beantwoorden.

A.3.3. De Ministerraad stelt dat voor zover wordt aangevoerd dat de onderscheiden behandeling verder gaat dan het doel wettigt, hij zich daarover niet vermag uit te spreken.

In zoverre in tweede orde wordt aangevoerd dat door de bestreden decreetsbepaling een ongeoorloofd onderscheid wordt gemaakt tussen de inspecteurs van de Vlaamse Gemeenschap en die van de Franse en Duitstalige Gemeenschap, komt het de Minis terraad voor dat een dergelijk onderscheid inherent is aan het feit dat elke Gemeenschap bevoegd is voor het onderwijs en autonoom kan handelen.

A.3.4. De Vlaamse Executieve betoogt dat het door de decreetgever nagestreefde legitieme doel slechts ten volle bereikt wordt door elk politiek mandaat als onverenigbaar te beschouwen. Het verbod tot uitoefenen van een politiek mandaat is volgens de Executieve het meest geschikte middel om het legitieme doel te bereiken en er is geen onredelijke verhouding tussen het doel en het middel.

Wat de door de verzoeker aangevoerde discriminatie tussen leden van de onderwijsinspectie van de Vlaamse, Franse en Duitstalige Gemeenschappen betreft, oordeelt de Executieve dat het middel op dat punt kennelijk ongegrond is, in die mate dat anders beslist elke federalisering zou uitsluiten.

B.3.1. De verzoeker vordert de vernietiging van artikel 19 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 17 juli 1991, wegens schending van de artikelen 6 en 6*bis* van de Grondwet, in zoverre een algemene onverenigbaarheid wordt ingesteld tussen het ambt van inspecteur, enerzijds,

en elk politiek mandaat of mandaat bij een inrichtende macht, «dat laatste in zoverre daarmee bedoeld zijn provincies en gemeenten », anderzijds.

B.3.2. De grondwettelijke regels van de gelijkheid der Belgen voor de wet en van de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen zou worden ingesteld, voor zover voor het criterium van onderscheid een objectieve en redelijke verantwoording bestaat. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, met inachtneming van het doel en de gevolgen van de bestreden maatregel en van de aard van de in het geding zijnde beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat de aangewende middelen redelijkerwijze niet evenredig zijn met het beoogde doel.

B.3.3. De verzoeker betwist niet dat de door de bestreden bepaling ingestelde ongelijke behandeling een oorbaar doel nastreeft en op objectieve elementen steunt. Hij oordeelt evenwel dat het in de artikelen 6 en *6bis* van de Grondwet neergelegde gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel geschonden is, omdat de aangewende middelen redelijkerwijze niet evenredig zijn met het beoogde doel. Hij laat immers gelden dat de onverenigbaarheid van de functie van inspecteur met een politiek mandaat onevenredig is met het door de decreetgever nagestreefde doel.

B.3.4. De bestreden regeling heeft niet de voorwaarden tot uitoefening van een politiek mandaat als onderwerp; zij heeft echter wel tot gevolg dat het niet mogelijk is gelijktijdig het ambt van inspecteur en een politiek mandaat uit te oefenen en dat een inspecteur ertoe gebracht kan worden een politiek mandaat niet na te streven omdat de uitoefening ervan zou kunnen leiden tot het verlies van zijn betrekking.

B.3.5. De verkiesbaarheid is een fundamenteel recht in een democratische samenleving. Zij kan slechts het voorwerp zijn van bijzondere beperkingen, die, zelfs al zijn ze indirect, verantwoord moeten zijn inzonderheid door specifieke vereisten die onontbeerlijk zijn voor de uitoefening van een bepaalde functie.

B.3.6. De naleving van het grondwettelijk gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel vergt dat de beperkingen die aan een categorie van personen worden opgelegd niet verder reiken dan noodzakelijk is om het beoogde doel te bereiken. De evenredigheidstoetsing moet bijzonder stringent zijn wanneer een grondrecht wordt aangetast.

B.3.7. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat de decreetgever door de onverenigbaarheidsregeling in artikel 19 wilde bereiken dat de inspecteurs werkelijk onafhankelijk en ongebonden zijn, omdat ze in alle onderwijsnetten moeten kunnen optreden. (Gedr. St., Vlaamse Raad, 1990-91, 519/4 - p. 37 en 38).

B.3.8. Het door de decreetgever ingestelde cumulatieverbod met een politiek mandaat is in zijn algemeenheid niet evenredig met het doel dat de decreetgever voor ogen stond, met name het waarborgen van de ongebondenheid en onafhankelijkheid van de inspecteurs ten aanzien van de verschillende onderwijsnetten.

In tegenstelling tot wat door de Vlaamse Executieve lijkt te worden betoogd, impliceert de uitoefening van een politiek mandaat niet noodzakelijk een bepaalde netaanhorigheid en dus een vooringenomenheid ten aanzien van de andere netten; de onderscheiden politieke partijen, enerzijds, en de onderwijsnetten, anderzijds, vallen niet samen.

Het uitoefenen van een politiek mandaat is in beginsel evenmin onverzoenbaar met de inhoud van de inspectietaak. Weliswaar vermag de decreetgever te oordelen dat de specifieke taak die aan de inspecteurs is toevertrouwd in volle onafhankelijkheid moet worden uitgeoefend en derhalve vergt dat geen politiek mandaat wordt uitgeoefend binnen het ambtsgebied waarbinnen de inspecteur zijn functie uitoefent, om aldus elke belangenvermenging te voorkomen en zelfs de schijn van partijdigheid bij voorbaat uit te schakelen. Maar de bestreden bepaling reikt verder in haar gevolgen : zij ontraadt het uitoefenen van elk politiek mandaat, ook buiten het inspectiegebied. De bestreden bepaling stelt aldus een ongelijkheid tussen staatsburgers in, die in haar algemeenheid niet is verantwoord ten aanzien van het nagestreefde doel; zij tast op een onevenredige wijze de gelijkheid aan van de staatsburgers in de uitoefening van een politiek recht, dat een van de essentiële grondslagen van een vrij democratisch staatsbestel vormt.

B.3.9. Anders dan het cumulatieverbod met een politiek mandaat, stelt het door de decreetgever ingestelde cumulatieverbod met een mandaat bij een inrichtende macht geen probleem van uitoefening van een politiek recht; het strekt ertoe de onafhankelijkheid van de inspecteurs te waarborgen en belangenverweving te voorkomen.

In zijn algemeenheid is dit cumulatieverbod evenmin evenredig met het doel dat de decreetgever voor ogen stond.

Een lid van de inrichtende macht neemt uiteraard deel aan de organisatie van het onderwijs. Wegens het risico van belangenverweving zou het niet onevenredig zijn een onverenigbaarheid in te stellen tussen het ambt van inspecteur en een mandaat bij een inrichtende macht in het ambtsgebied waarbinnen de inspecteur zijn functie uitoefent. Een meer algemene onverenigbaarheid is evenwel overdreven in verhouding tot het nagestreefde doel.

B.3.10. Uit wat voorafgaat blijkt dat artikel 19 van het decreet van 17 juli 1991 strijdig is met de artikelen 6 en *6bis* van de Grondwet in zoverre het in algemene bewoordingen stelt dat elk politiek mandaat en elk mandaat bij een inrichtende macht onverenigbaar zijn met de hoedanigheid van lid van de inspectie.

B.3.11. Verzoeker oordeelt bovendien dat de bestreden bepaling strijdig is met de artikelen 6 en *6bis* van de Grondwet doordat ze een ongelijkheid invoert tussen inspecteurs van de Vlaamse Gemeenschap en hun collega's van de Franse en Duitstalige Gemeenschap.

Een verschillende behandeling in aangelegenheden waar de Gemeenschappen en de Gewesten over eigen bevoegdheden beschikken, is het mogelijk gevolg van een verschillend beleid, hetgeen voortvloeit uit de autonomie die hun door of krachtens de Grondwet is toegekend, en kan als zodanig niet geacht worden strijdig te zijn met de artikelen 6 en *6bis* van de Grondwet. Die autonomie zou geen inhoud hebben, mocht een verschil in behandeling tussen geadresseerden van regels die in eenzelfde materie aan weerskanten van toepassing zijn, als zodanig geacht worden strijdig te zijn met de artikelen 6 en *6bis* van de Grondwet.

Om die redenen,

Het Hof

vernietigt in artikel 19 van het decreet van 17 juli 1991 de woorden : «Elk politiek mandaat of mandaat bij een inrichtende macht of ».

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 18 november 1992.

De griffier,

De waarnemend voorzitter,

L. Potoms

F. Debaedts